Lietas arhīva Nr. C-1230-20/24
ECLI:LV:RLPT:2020:0608.C29443819.5.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2020.gada 8.jūnijā

Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesa
tiesnese I.Ušakova
izskatīja rakstveida procesā civillietu PlusPlus Baltic OU prasībā pret /pers. A/ par parāda piedziņu.
Aprakstošā daļa

[1] 26.07.2019. (precizēts 19.08.2019.) PlusPlus Baltic OU (prasītājs) cēlis Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā prasību pret /pers. A/ (atbildētājs) par parāda piedziņu.

Prasībā norādīti tālāk minētie argumenti.

31.07.2017. AS "mogo" un /pers. A/ noslēdza Finanšu līzinga līgumu Nr.FL31072017/0229 (turpmāk Līgums). Līgums noslēgts transportlīdzekļa LEXUS RX 300, šasijas Nr./numurs/, izlaiduma gads 2003., reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, iegādei.

Saskaņā ar Līguma noteikumiem kopējā līzinga summa bija 7735 EUR, tika noteikta atlīdzība par finansējuma lietošanu – 45,6% gadā. Līguma termiņš tika noteikts 31.07.2018.

Atbildētājam bija jāveic ikmēneša maksājumi, saskaņā ar Līguma maksājuma grafiku. Aizdevējs, pamatojoties uz Līguma vispārējo finanšu līzinga noteikumu nodaļu "Atbildība", ir tiesīgs piemērot līgumsodu. Līguma vispārējo finanšu līzinga noteikumu nodaļā par līguma darbības termiņa un tā pirmstermiņa izbeigšanu noteikts, ka atbildētājs apņemas piecu darba dienu laikā pēc aizdevēja pieprasījuma saņemšanas segt starpību starp atbildētāja parāda un transportlīdzekļa pārņemšanu, trūkumu vai bojājumu novēršanu un pārdošanu saistīto izdevumu kopsummu un cenu.

Atbildētājam 31.10.2017. tika nosūtīts paziņojums par vienpusēju atkāpšanos no Līguma un lūgts veikt kopējā parāda pilnīgu samaksu. Parāds netika samaksāts.

AS "mogo" pārņēma transportlīdzekli savā valdījumā un tas tika pārdots 02.02.2018. par 6000 EUR. No transportlīdzekļa pārdošanas iegūtie naudas līdzekļi, saskaņā ar Līguma noteikumiem tika novirzīti atbildētāja Līguma saistību izpildei.

21.09.2017. starp AS "mogo" un PlusPlus Baltic OU, kuru uz pilnvaru pamata pārstāv Ārvalsts komersanta PlusPlus Baltic OU filiāle Latvijā, tika noslēgts Cesijas līgums, kas nosaka, ka AS "mogo" ir cedējis savas prasījuma tiesības pret atbildētāju PlusPlus Baltic OU.

18.04.2018. prasītājs nosūtīja atbildētājam paziņojumu par prasījuma tiesību nodošanu un jauno maksājuma veikšanas kārtību.

Atbildētājs nav izrādījis interesi par Līguma saistību pienācīgu izpildi un maksājumus parāda dzēšanai nav veicis.

Pamatojoties uz Komerclikuma 463.-467.pantu, Civillikuma 1587., 1589., 1652.pantu trešo punktu, 1716., 1717., 1720., 1756., 1943.pantu, prasītājs lūdz piedzīt no atbildētāja parāda pamatsummu 3299,93 EUR, līgumsodu 145,10 EUR par laiku 31.07.2017. līdz 31.10.2017. likumiskos procentus 342,29 EUR, par laiku no 31.10.2017. līdz 24.07.2019., valsts nodevu 386,13 EUR un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 3,20 EUR. Atzīt PlusPlus Baltic OU tiesības saņemt no atbildētāja 6% (sešu procentus) gadā no nesamaksātās parāda pamatsummas par laiku līdz sprieduma pilnīgas izpildes dienai.

[2] Atbildētājs paskaidrojumus par prasību nav iesniedzis.

[3] Atbildētājs prasības pieteikumu saņēmis. Iebildumus nav izteicis.

Ar Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas tiesneses 18.05.2020. lēmumu mainīts civillietas Nr.C29 4438 19 izskatīšanas veids no mutvārdu procesa uz rakstveida procesu.

18.05.2020. lietas dalībniekiem nosūtīts paziņojums par lietas izskatīšanu rakstveida procesā.

Paziņots tiesas sastāvs.

Izskaidrotas procesuālās tiesības.

Ievērojot Civilprocesa likuma 56.panta piekto daļu, 56.[1] pirmās daļas 3.punktu un otro daļu, tiesa atzīst, ka tā savu pienākumu par tiesas sēdes paziņošanas laiku un vietu, kā arī par sprieduma pieejamības datumu, ir izpildījusi.

Līdz 08.06.2020. paskaidrojumi, iebildumi, papildus lūgumi un jauni pierādījumi nav iesniegti.

Noraidījums tiesnesei nav pieteikts.

Lietas izskatīšanas atlikšanai nav pamata. Lietā taisāms tiesas spriedums.

Motīvu daļa

[4] Starp AS "mogo" un atbildētāju 31.07.2017. noslēgts Finanšu līzinga līgums Nr. FL31072017/0229 transportlīdzekļa iegādei. Kopējā līzinga summa 7735 EUR, atlīdzība par finansējuma lietošanu – 45,60% gadā. Līguma termiņš noteikts 31.07.2018. (lietas 10.-19.lapa).

Atgriezeniskā līzinga darījuma saistības nav tieši regulētas Civillikumā, tādēļ šo saistību regulējums nosakāms pašā līgumā. Līzinga līgums nav uzskatāms tikai par aizdevuma līgumu, kas nosaka kreditora un parādnieka saistības. Tāpat tas nav tikai līgums par mantas lietojumu, ko regulē nomas, īres vai patapinājuma līgumi. Līzinga līgumā paredzētais kredītiestādes aizdevums un mantas iegāde ar tās lietojuma piešķiršanu līzinga ņēmējam un saistību atmaksāt kredītu, lai iegūtu līzinga objektu īpašumā, veido kompleksas šī darījuma dalībnieku saistības, kas nav atraujamas viena no otras (*sal. Augstākās tiesas Senāta 2002.gada 27.februāra spriedumu lietā Nr. SKC – 118/2002).*

Saskaņā ar judikatūrā pausto viedokli, finanšu līzinga līgumiem ir gan pirkuma līguma, gan aizdevuma līguma, gan zaudējumu piedziņas pazīmes, jo

puses līguma 2.1.punktā vienojās, lai saņemtu līzingu, līzinga ņēmējs apņemas nodot AS „mogo" īpašuma tiesības uz transportlīdzekli, pārdodot transportlīdzekli AS „mogo", un AS „mogo" apņemas samaksāt līzinga ņēmējam transportlīdzekļa pirkuma cenu.

Savukārt, līguma 2.2.punktā noteikts, ka pēc tam, kad AS „mogo" būs ieguvis transportlīdzekli īpašumā, AS „mogo" piešķir līzinga ņēmējam tiesības turēt, lietot (nomāt) un izpirkt transportlīdzekli, bet līzinga ņēmējas apņemas pieņemt transportlīdzekli līzingā – nomā ar tiesībām izpirkt, kā arī samaksāt līguma maksājumus atbilstoši līguma noteikumiem.

Saskaņā ar noslēgto līgumu, līzinga summa 7735 EUR bija jāsamaksā laikā no 31.08.2017. līdz 31.07.2018.

Saskaņā ar 31.07.2017. debeta paziņojumu, transakcijas Nr.TT1721203032 (lietas 22.lapa), atbildētājam debetēts uz kontu LV05 PARX 0013 5610 3000 1, pamatojoties uz atgriezeniskā līzinga līguma Nr.Fl31072017/0229 pārveduma summa 7000 EUR. Saskaņā ar Līgumu 735 EUR bija līguma noformēšanas komisija.

Secināms, ka puses noslēdza tiesisku darījumu un atbilstoši Civillikuma 1587.pantam, tiesīgi noslēgts darījums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto.

Atbilstoši līguma 7.1.punktam, līzinga ņēmējs apņemas veikt transportlīdzekļa izpirkuma maksājumus un procentu maksājumus grafikā noteiktos termiņos, apmēros un valūtā. Par līguma maksājumiem AS „mogo" sagatavo un iesniedz līzinga ņēmējam rēķinus.

Prasības summas aprēķinos redzams, ka atbildētājs veicis vienu maksājumu 68,13 EUR apmērā AS „mogo" 05.11.2017.

Līguma 16.3.2.punkts paredz, ka AS „mogo" ir tiesīgs, rakstiski informējot, vienpusēji atkāpties no līguma, ja līzinga ņēmējs pilnībā vai daļēji nav veicis termiņā līgumā vai AS „mogo" rēķinā/paziņojumā par ikmēneša maksājumu noteikto maksājumu vai tā daļu un kavējums ilgst 10(desmit) dienas.

AS "Mogo" vienpusēji izbeidza Finanšu līzinga līgumu 31.10.2017. un nosūtīja atbildētājam rēķinu un paziņojumu par nenokārtotajām saistībām 8786,11 EUR apmērā, lūdzot veikt parāda pilnīgu samaksu nekavējoties un nodot transportlīdzekli ar ražotāja komplektāciju Maskavas ielā 450U, Rīgā (lietas 23.-24.lapa).

[5] Atbilstoši Civillikuma 1589.pantam, atbildētāja sākotnējais kreditors izmantoja 16.3.2.punktā nolīgtās tiesības un 31.10.2017. vienpusēji atkāpās no līguma. Līgumā noteiktajā kārtībā.

Atbilstoši Līguma 16.4.punktam puses vienojās, ka AS „mogo" vienpusējas atkāpšanās gadījumā, līzinga ņēmējam ir pienākums nekavējoties pēc AS „mogo" pieprasījuma nodot transportlīdzekli AS „mogo" vai tās pilnvarotajai personai un 7 (septiņu) darba dienu laikā samaksāt visus līguma maksājumus līdz transportlīdzekļa nodošanas brīdim, kā arī citas naudas summas, kas pienākas AS „mogo" saskaņā ar šo līgumu.

Atbilstoši līguma 16.6.punktam, ja līguma darbība tiek izbeigta pirms termiņa vai AS „mogo" vienpusēji atkāpjas no līguma(..), AS „mogo" ir tiesīgs pārdot transportlīdzekli par brīvu cenu. No transportlīdzekļa pārdošanas iegūtie līdzekļi tiek novirzīti līzinga ņēmēja saistību izpildei un ar transportlīdzekļa pārņemšanu, trūkumu vai bojājumu novēršanu un pārdošanu saistīto izdevumu dzēšanai.(..).

No lietā esošās 02.02.2018. pavadzīmes Nr.20180248 redzams, ka LEXUS RX 300, šasijas Nr./numurs/ pārdots par 6000 EUR (lietas 26.lapa).

Saskaņā ar prasības summas aprēķinu, no iegūtajiem līdzekļiem 6000 EUR, 4435,07 EUR ieskaitīts pamatparāda dzēšanai, 820,88 EUR ieskaitīts procentu dzēšanai, 180 EUR komisijas maksa 3% no TSL, 278,04 EUR parāda piedziņas izdevumi/ar AT saistītie izdevumi, kas neapliekas ar PVN, 99,14 EUR pievienotās vērtības nodoklis, 14,05 EUR nenomaksātie parādu piedziņas izdevumi, 172,82 EUR parāda piedziņas izdevumi/ar AT saistītie izdevumi, kas apliekas ar PVN (lietas 47.lapa).

Saskaņā ar Civillikuma 1587.pantu, tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildījuma grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus. Savukārt minētā likuma 1590.pants noteic, ka katrai pusei ir pret otru prasības tiesība par līguma izpildīšanu. Civillikuma 1943.pants noteic, ka aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš ir saņēmis.

[6] Saskaņā ar Civillikuma 1793.pantu prasījumi var pāriet no agrākā kreditora uz jaunu ar cesiju, kura notiek pēc tiesiska darījuma, vienalga, vai kreditors to noslēdzis uz likumiska pienākuma pamata, vai labprātīgi.

Saskaņā ar Civillikuma 1801.pantu cesijas līgumu starp prasījuma atdevēju kreditoru (cedentu) un to personu, kam to atdod (cesionāru), var noslēgt jebkurā formā. Parādnieka piekrišana, pret kuru prasījums vērsts, nav vajadzīga, un cesija ir spēkā, pat ja viņš neko par to nezina.

Civillikuma 1805.pants noteic, ka cesionārs var no cesijas brīža darboties ar kreditora tiesībām un uz šī pamata rīkoties ar prasījumu, cedēt to savukārt citam un izlietot to pret parādnieku.

21.09.2017. starp AS "mogo" un PlusPlus Baltic OU tika noslēgts Ceisijas līgums, ar kuru AS "mogo" nodod un PlusPlus Baltic OU pieņem prasījumus, kas radušies AS "mogo" komercdarbības rezultātā Cesijas līguma noteiktajos termiņos un kārtībā. No Cesijas līgumam pievienotā izraksta no Cesijas līguma, secināms, ka PlusPlus Baltic OU nodotas prasījuma tiesības pret /pers. A/, kas izriet no Līguma Nr.FL31072017/0229 (lietas 27.-28.lapa).

Prasītājs 18.04.2018. nosūtījis atbildētājam kreditora maiņas paziņojumu, ko apliecina lietā pievienotā 03.07.2019. AS Fitek apliecinājums (lietas 29.-31.lapa).

[7] Saskaņā ar prasītājas parāda summas aprēķinu uz 24.07.2019. atbildētāja neatmaksātais galvenais parāds saskaņā ar līgumu Nr.FL31072017/0229 ir 3299,93 EUR.

Civilprocesa likuma 93.panta pirmā daļa noteic, ka katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība. Savukārt Civilprocesa likuma 96.panta piektā daļa noteic, ka pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.

Atbildētājs pierādījumus tam, ka savas saistības pret prasītāju pilnā apmērā būtu nokārtojis, nav iesniedzis, prasības summu nav apstrīdējis un iebildumus pret prasības pieteikumā norādītajiem apstākļiem, tostarp, parāda apmēru nav izteicis. Saskaņā ar Civillikuma 1838.pantu samaksas izdarīšanas fakts jāpierāda tam, kas to apgalvo.

Tā kā tiesai nav pamata apšaubīt prasītājas norādīto atbildētāja parāda summu, tiesa atzīst, ka prasība apmierināma, un no atbildētāja piedzenams galvenais parāds 3299,93 EUR.

[8] Civillikuma 1716.pants noteic, ka līgumsods ir pamet̄ums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību tajā gadījumā, ja viņš šo saistību neizpildītu vai neizpildītu pienācīgi.

Līguma 15.3.punktā puses vienojās, ka AS "mogo" ir tiesīgs piemērot par līgumā noteikto maksājumu kavējumu līdz saistību izpildei vai līdz līguma izbeigšanai nokavējuma procentus 0,5% apmērā no savlaicīgi nesamaksātās summas par katru kavējuma dienu, bet pēc līguma izbeigšanas likumiskos procentus.

Tiesa atzīst, ka līgumā ietvertais līgumsods ar noteikto ierobežojumu atbilst labas ticības principam un netiek pārkāptas patērētāja aizsargātās intereses, jo tas nepārkāpj samērīguma principu, tā kā ir aprobežots. Atbildētājs ir pieļāvis saistību neizpildi, tāpēc piemērotā soda sankcija ir taisnīga un samērīga ar pieļauto līgumsaistību pārkāpumu.

No atbildētāja par labu prasītājam piedzenams līgumsods 145,10 EUR par laiku no 31.07.2017. līdz 31.10.2017.

[9] Civillikuma 1765.pantā noteikts, ka procentu apmērs cieši jānosaka aktā vai darījumā. Ja tas nav darīts, kā arī tajā gadījumā, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir seši procenti no simta gadā.

Prasītājs lūdz piedzīt likumiskos nokavējuma procentus 342,29 EUR par 631 kavējuma dienām no 31.10.2017. līdz 24.07.2019.

Augstākās tiesas Senāts ir atzinis, ka "prasītājam bez šaubām ir tiesības saņemt kredīta nedzēsto pamatsummu, kā arī procentus un līgumsodu, kas uzkrājušies līdz līguma izbeigšanās brīdim, un tā kā tas ir kapitāls, kas atrodas pie citas personas, tad no līguma izbeigšanas brīža likumiskos procentus saskaņā ar |Civillikuma 1753.pantu" (*sk. Augstākās tiesas Senāta 2013.gada 30.janvāta spriedums SKC-644/20136, 6.lapa*).

Ievērojot Civillikuma 1753., 1756., 1759.panta 1.punktu, 1765.panta pirmo daļu, tiesa atzīst, prasība piedzīt likumiskos nokavējuma procentus 342,29 EUR apmērā ir pamatota un apmierināma.

[10] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195.pantu, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa tā rezolutīvajā daļā norāda cita starpā arī prasītājas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt procentus, minot arī to apmēru. Likumisko procentu apmērs noteikts Civillikuma 1765.pantā (6 %).

Pamatojoties uz minēto, tiesa noteic prasītājas tiesības saņemt no atbildētājas likumiskos 6% gadā no galvenā parāda summas par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai), ievērojot Civillikuma 1763.panta 1.punkta noteikumus par to, ka procentu pieaugums apstājas, kad vēl nesamaksāto procentu daudzums sasniedzis kapitāla lielumu.

[11] Prasītāja samaksātie tiesas izdevumi – valsts nodeva 386,13 EUR (Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta "b" apakšpunkts) un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 3,20 EUR, kopā 389,33 EUR, piedzenami no atbildētāja, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 33.panta otrās daļas 1. un 3.punktu, 41.panta pirmo daļu.

Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi ir ar tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu, izsniegšanu saistītie izdevumi, kas konkrētajā lietā sastāda 5,59 EUR.

Ievērojot to, ka pie prasības celšanas tiesā prasītājs ir veicis ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu samaksu 3,20 EUR, tad no atbildētāja par labu valstij piedzenami ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 2,39 EUR apmērā, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 42.pantu.

[12] Civilprocesa likuma 204.[1] pants noteic, ka, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, par mantas atdošanu natūrā, par personu un mantas izlikšanu no telpām un par tiesāšanās izdevumu piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei, izņemot gadījumus, kad spriedums izpildāms nekavējoties. Sprieduma labprātīgas izpildes termiņš nedrīkst būt garāks par 10 dienām no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Likuma "Par valsts apdraudējuma un tā seku novēršanas un pārvarēšanas pasākumiem sakarā ar Covid-19 izplatību" 16.panta trešā daļa noteic, ka tiesa, izskatot civillietas un lemjot par sprieduma labprātīgas izpildes termiņu saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu, var to noteikt ne garāku par 60 dienām, izņemot gadījumus, kad spriedums izpildāms nekavējoties.

Atbildētājam nosakāms sprieduma labprātīgai izpildei termiņš - 30 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 190., 193., 195., 204.[1] pantu, tiesa

nosprieda

prasību apmierināt pilnā apmērā.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu PlusPlus Baltic OU reģistrācijas Nr.12273105, galveno parādu 3299,93 EUR, līgumsodu 145,10 EUR, par laika no 31.07.2017. līdz 31.10.2017., likumiskos nokavējuma procentus 342,29 EUR, par laiku no 31.10.2017. līdz 24.07.2017., tiesas izdevumus 389,33 EUR, kopā 4176,65 EUR (četri tūkstoši simtu septiņdesmit seši EUR un 65 centi).

Samaksa veicama uz AS "Swedbank" norēķinu kontu Nr.LV76 HABA 0551 0415 6984 2.

Noteikt PlusPlus Baltic OU reģistrācijas Nr.12273105, tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, likumiskos 6 % gadā no nesamaksātās pamatparāda summas (3299,93 EUR).

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 2,39 EUR (divi euro un 39 centi), kas iemaksājami pēc sekojošiem rekvizītiem: Saņēmēja iestāde: Tiesu administrācija; reģistrācijas Nr.90001672316; konta Nr.LV51TREL2190458019000; BIC kods TRELLV22; iemaksas mērķis: 21499 - ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi, lieta C29 4438 19.

Noteikt /pers. A/, personas kods /personas kods/, termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 30 (trīsdesmit) dienas no sprieduma likumīgā spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā 20 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas – 2020.gada 8.jūnija - Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā.

Spriedums sastādīts un pieejams tiesas kancelejā – 2020.gada 8.jūnijā.

Tiesnese I.Ušakova